

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การตั้งคำถามและตอบคำถาม
เชิงเหตุผล

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : นักเรียนรู้จัก
นิทานเรื่อง “คนหูตึง”
หรือไม่ อย่างไร

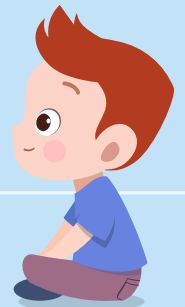
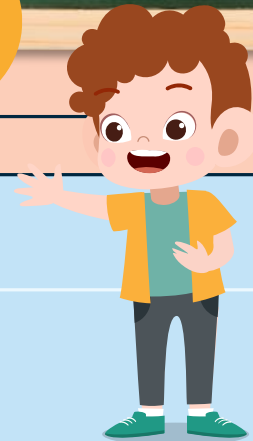
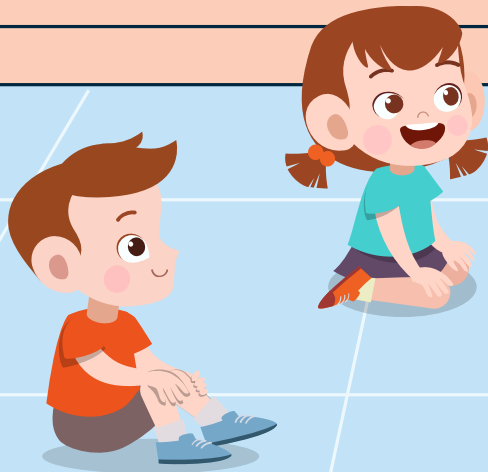
คำตอบ : เป็นนิทานที่ให้
ข้อคิดในเรื่องการสื่อสาร
ด้านการฟัง

กิจกรรม

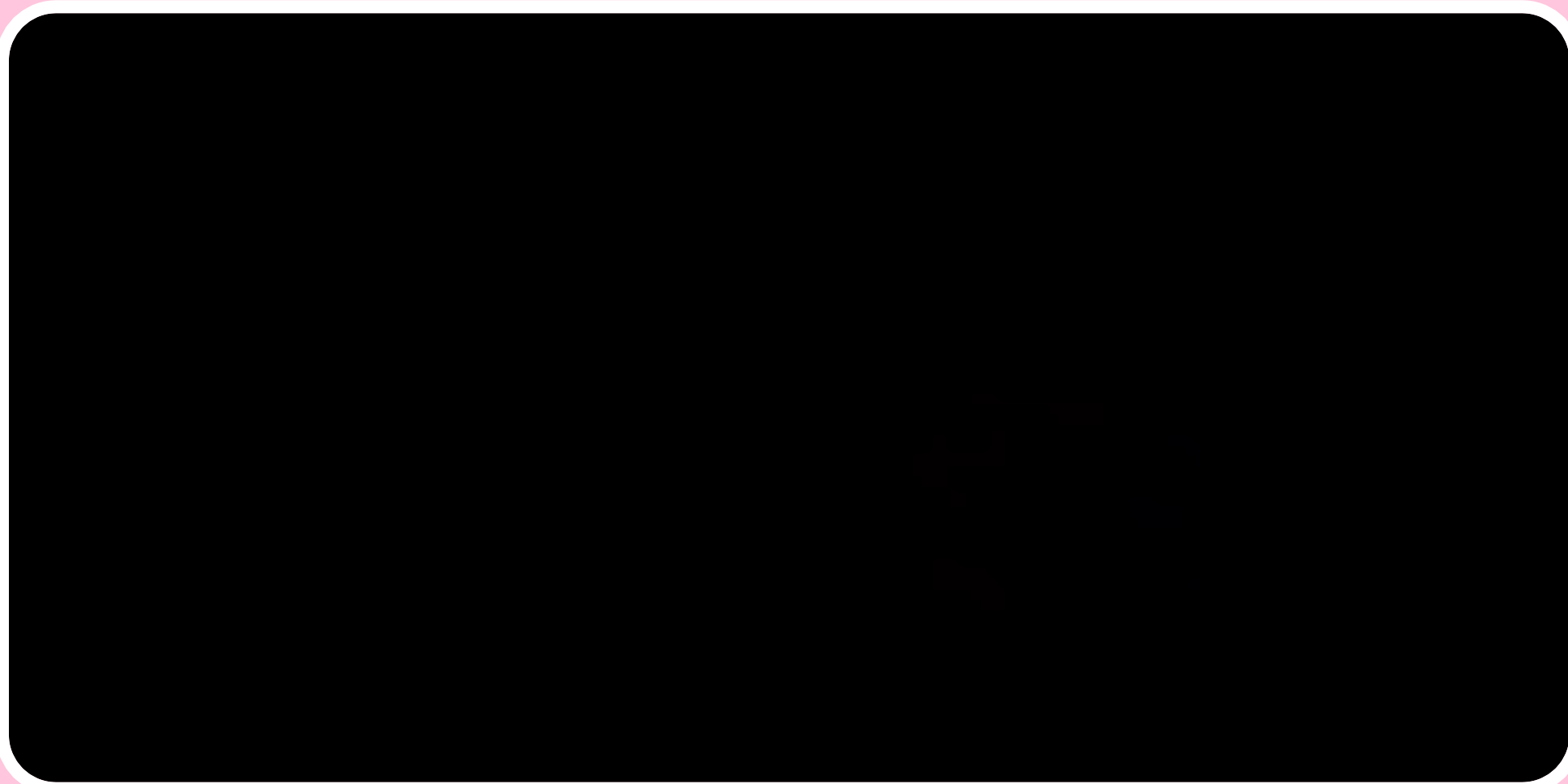

ฟังนิทานผสมผสานข้อคิด

นิทานเรื่อง คนหูตึง

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน

นิทานเรื่อง คนหูตึง

จาก YouTube ช่อง ครูโอ สื่อการเรียนการสอน

เผยแพร่เมื่อ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๙

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=ciSx๘YUlico&t=๑๓s>

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : เรื่องนี้มีคนหูตึง
ทั้งหมดกี่คน ใครบ้าง

คำตอบ : มีทั้งหมด ๔ คน
ได้แก่ เด็กวัด เด็กหญิงหูตึง
แม่ และพ่อ

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : คนหูตึงมีลักษณะ
อย่างไรบ้าง

คำตอบ : ได้ยินไม่ชัดเจน
เวลาที่ผู้อื่นพูดด้วย

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : สาเหตุใดที่ทำให้
“พ่อแม่ลูก” ทั้งสามคน
ไม่เข้าใจกัน

คำตอบ : เพราะทั้งสามคน
เป็นคนหูตึง จึงฟังอะไร
ไม่ชัดเจน

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : นิทานเรื่องนี้ให้
ข้อคิดอะไรแก่นักเรียน

คำตอบ : การสื่อสารกับ
คนหูตึง อาจไม่บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คำถาม : ทำไมต้องมีการตั้งคำถามจาก
เรื่องที่ฟังและดู ถ้าไม่ตั้งคำถาม ถือว่า
ผิดหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : ถ้าไม่ตั้งคำถาม ก็ถือว่าไม่ผิด
แต่การตั้งคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู
จะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีมากขึ้น

การตั้งคำถามและตอบคำถาม

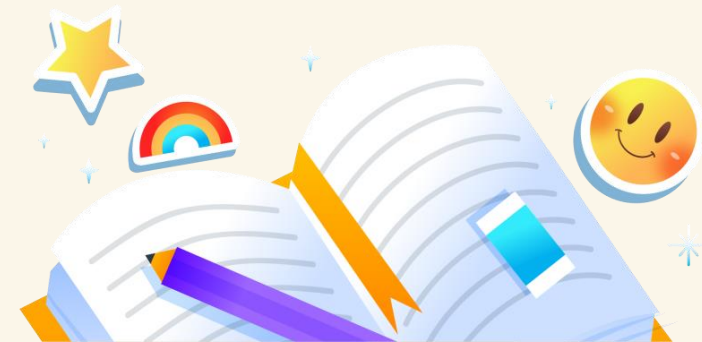
เชิงเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลได้
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดูได้
๓. มีมารยาทในการฟังและการดู

การตั้งคำถาม

การตั้งประเด็นหรือข้อสงสัยจากเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งคำถามนั้นอาจเกิดจากการสังเกต การอ่าน การฟัง หรือการดูก็ได้

การตอบคำถาม

การตอบข้อสงสัยต่าง ๆ เพื่อให้ความสงสัยคลี่คลาย ซึ่งสามารถตอบได้ในหลายมิติ หรือตอบตามความเข้าใจก็ได้

คำถามเข้าสู่สาระสำคัญ

คำถาม : ถ้าเราจะตั้งคำถามและตอบคำถามให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไร

คำตอบ : จะต้องตั้งคำถามและตอบคำถามให้ตรงประเด็น และเป็นคำถามเชิงเหตุผล

ใช้ภาษาที่สุภาพ เข้าใจง่าย
มีความคิดสร้างสรรค์

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับ
เรื่องนั้น ๆ ให้ชัดเจน

ใช้คำถามและคำตอบ
เชิงเหตุผล

หลักการตั้งคำถามและ
ตอบคำถามเชิงเหตุผล

จับใจความสำคัญ
จากเรื่องให้เข้าใจ

ตั้งคำถามให้ชัดเจน
ตรงประเด็น ไม่กำกวม

จดบันทึกประเด็นสำคัญ
หรือสงสัยระหว่างการฟัง

กิจกรรมปลูกสมอง

การตั้งคำถามเชิงเหตุผล จะช่วยให้เราเป็นคนมีเหตุผล

ขณะฟังสามารถพูดคุยปรึกษากันได้ทุกครั้งเมื่อสงสัย

เมื่อสงสัยสามารถยกมือถามได้ แม้ว่าผู้พูดจะยังพูดไม่จบ

จดบันทึกประเด็นสำคัญหรือประเด็นที่สงสัยลงในสมุด

มีสมาธิในการฟัง ไม่พูดแทรก และอดทนตั้งใจฟังจนจบ

ตัวอย่าง

การตั้งคำถามและ

ตอบคำถามเชิงเหตุผล

คำถาม : ทำไมแม่น้ำลำคลองจึงสกปรกและส่งกลิ่นเหม็น

คำตอบ : เพราะมีขยะและสิ่งปฏิกูลอยู่ในแม่น้ำลำคลอง

คำถาม : เราจะมีวิธีป้องกันโรคโควิด ๑๙ อย่างไร

คำตอบ : สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือให้สะอาด

การตั้งคำถามเชิงเหตุผล มักใช้คำว่า
“ทำไม อะไร อย่างไร สาเหตุใด
เพราะอะไร เพราะเหตุใด”

กิจกรรม

ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถาม

เชิงเหตุผลจากการฟังและดูนิทาน

เรื่อง **ตำนานบ่อเกลือ**

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน

นิทานเรื่อง ตำนานบ่อเกลือ

จาก YouTube ช่อง ครูโอ สื่อการเรียนการสอน

เผยแพร่เมื่อ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=TGt4kbXR4ao&t=๓๖s>

กิจกรรม

ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถาม

เชิงเหตุผลจากการฟังและดูนิทาน

เรื่อง **ตำนานบ่อเกลือ**

ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล

คำถาม :

ทำไมอาหารของย่าล่ะจะจึงมีรสชาติอร่อย

คำตอบ :

เพราะย่าล่ะจะนำน้ำที่ใช้อาบแล้ว
มาปรุงอาหาร

ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล

คำถาม :

เพราะอะไรเกลือในบ่อน้ำนบ่อเวรเป็นสีแดง

คำตอบ :

เพราะเลือดของยาลัวะไหลลงไป
ในบ่อน้ำนและบ่อเวร ทำให้เกลือ
เป็นสีแดง

ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล

คำถาม :

การกระทำของย่าล้จะถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ :

ไม่ถูกต้อง เพราะย่าล้จะไม่ควร
นำน้ำที่อาบแล้วมาปรุงอาหาร
เนื่องจากไม่สะอาด

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง การตั้งคำถาม และการตอบคำถามเชิงเหตุผล โดยตั้งคำถามและตอบคำถามจากการฟังและดูนิทานเรื่อง ตำนานบ่อเกลือ ซึ่งคำถามนั้นจะต้องเป็นคำถามเชิงเหตุผล ฝึกการคิด วิเคราะห์ และตรงประเด็น

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๒
เรื่อง การตั้งคำถามและตอบ
คำถามเชิงเหตุผล
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๓) ประเมินการตั้งคำถามและตอบ
คำถามเชิงเหตุผล

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๒
เรื่อง การตั้งคำถามและตอบ
คำถามเชิงเหตุผล
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ตำนานบ่อเกลือ แล้วตั้งคำถามและตอบ
คำถามเชิงเหตุผล จำนวน ๕ ข้อ

๑

คำถาม : .....

คำตอบ : .....

๒

คำถาม : .....

คำตอบ : .....

๓

คำถาม : .....

คำตอบ : .....

๔

คำถาม : .....

คำตอบ : .....

๕

คำถาม : .....

คำตอบ : .....

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒

ลักษณะของคำถามเชิงเหตุผล

คำถามที่ดีควรเป็นคำถามเชิงเหตุผล และคิดวิเคราะห์ มักใช้คำว่า “เพราะเหตุใด เพราะอะไร ทำไม อะไร อย่างไร สาเหตุใด” เพื่อเป็นการใช้ความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล รู้จักวิเคราะห์ข้อความ และคิดหาหลักฐาน และเหตุผลมาเขียนประกอบ

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

แนวการตั้งคำถามและการตอบคำตอบ

คำถาม : สาเหตุใดความลับของยาลั๊วะจึงถูกเปิดเผย

คำตอบ : เพราะมีชาวบ้านบังเอิญมาเห็นตอนยาลั๊วะกำลังใช้น้ำที่อาบแล้วปรุงอาหาร

แนวการตั้งคำถามและการตอบคำตอบ

คำถาม : ทำไมบ่อน้ำจึงมีรสเค็มและกลายเป็นบ่อเกลือในที่สุด

คำตอบ : เพราะน้ำลายกับเลือดของยาลัวะไหลลงไป**ในบ่อ**ทำให้มีรสเค็มกลายเป็นบ่อเกลือ

แนวการตั้งคำถามและการตอบคำถาม

คำถาม : เพราะเหตุใด ยาลั้วะจึงเสียชีวิต

คำตอบ : เพราะถูกชาวบ้านลงโทษได้รับบาดเจ็บ
ยาลั้วะตื่นรนวิ่งหนี และเสียชีวิตในที่สุด

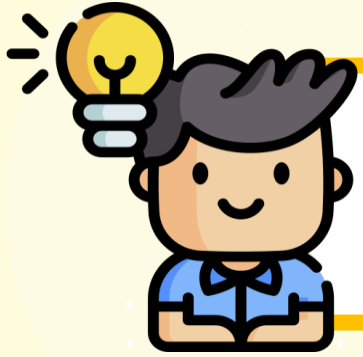

แนวการตั้งคำถามและการตอบคำตอบ

คำถาม : การปรุงอาหารของย่าล้วยะเหมาะสมหรือไม่
อย่างไร

คำตอบ : ไม่เหมาะสม เพราะว่าย่าล้วยะปรุงอาหาร
ไม่ถูกสุขอนามัย

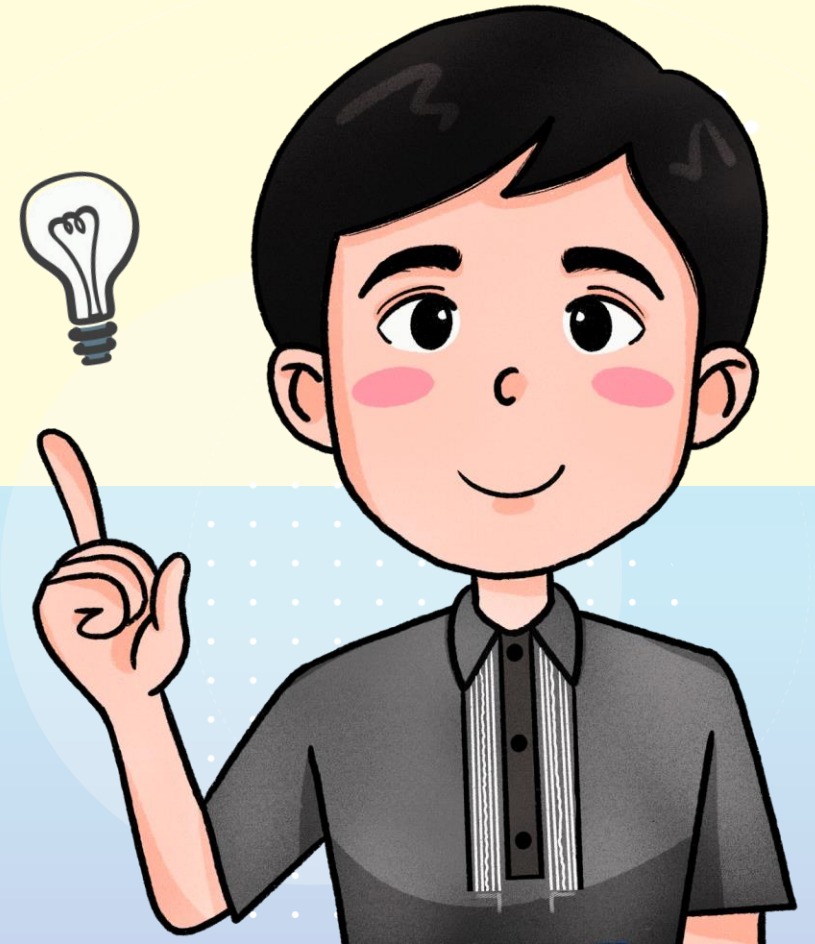

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล มีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ : ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์หาสาเหตุ เป็นคนมีเหตุผล และช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดี

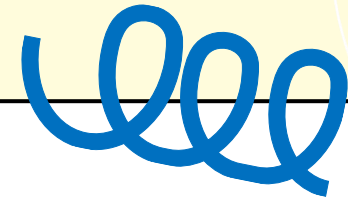
บทเรียนครั้งต่อไป

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
- ใบงาน เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
- แบบประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

